

efter disse 8 Aar. Dersom man nu antager, at han selv var indtraadt istedetfor Stillingmanden og de samme Chancer havde mødt ham, saa vilde man jo ikke have fundet ham i Forstærkningen til Tjeneste igjen. Det er altsaa ganske vist, at, naar Stillingmanden tilfulde opfylder hans Tjeneste, saa kan man ikke forlange mere, saa er derved gjort Fyldest for Staten. Bliwer han nu yderligere ved at gjøre Tjeneste, saa er det jo aabenbart, at Staten derved har faaet to Mandes Tjeneste istedetfor een; men dette er mere end Staten med Villighed kan forlange. Bliwer man imidlertid staaende ved at sige, at det ikke skal være saaledes, saa vil jeg indrømme, at det ikke har meget paa sig, det er i Praxis ikke af stor Betydning; thi ved de forskjellige Midler, som her ere aabnede, vil Stilleren nogenlunde med Lethed kunne frigjøre sig; men det vil altid træde frem som en Indskrænkning i Stillingretten; det er kun en Maade at gjøre det besværligere at stille for sig; det er en Bebyrdelse af Stillingen, fordi man i det Hele vil behandle Stillingen med Misgunst, men jeg troer ikke, at det er den ganske simple Retfærdighed.

Hjerrild: Ja, det er i Særdeleshed med Hensyn til den Udtalelse, som jeg nylig hørte af den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning), at jeg har begjært Ordet, og det navnlig af den Aarsag, at jeg er kommet til et andet Resultat i denne Sag end han. Det staaer saaledes for mig, at naar man tillader Stilling, saa skal man ogsaa give Handlingen en saadan Virkning, at den kan have nogen væsentlig Betydning, at det er værd at indlade sig paa Sagen (Tscherning: Deri ere vi enige!) Ja, det kan nok være. Hvad nu den første Deel Sagen angaaer, hvad Virkning det skulde have, at man stiller til den staaende Hær, saa staaer det saaledes for mig, at naar Regjeringen samtykker i, at en Anden gaaer ind i dens Sted, der stiller ham, saa gaaer den anden tilbage, og ansees som om han havde gjort den Tjeneste, som han har stillet en Anden til at udføre. Altsaa, naar han stiller for 8 Aar, saa er han klar med disse 8 Aar, og saa ansees han som en Mand, der havde gjort 8 Aars Krigstje-

neste, han kan virkelig ikke indkaldes til Tjeneste inden disse 8 Aar ere omme, eller rettere sagt, inden det Mandskab bruges til Tjeneste i Forstærkningen, som har gjort 8 Aars Tjeneste i Linien siden hans Udskrivning. Men nu kommer det andet Punkt. Jeg erkjender tilfulde, at det er et meget smukt Princip, der ligger til Grund for, at man ikke vil have to Mand slaaet ihjel paa een Mandes Konto, (Gatter!) men der er atter noget Særdeles ved; Staten har tilladt, at en Stillingcontract er indgaaet mellem to Mænd, men den ene maa paa en vis Maade være uafhængig af den anden; thi ligesaa vist som jeg vilde ansee det for at være urigtigt, at dersom en Stillingmand, som indtræder for Stilleren, dør inden de 8 Aar ere omme, at da Stilleren igjen skulde indtræde og udfylde Resten af hans Tjeneste, ligesaa vist anseer jeg det for at være urigtigt, at Stilleren bliver fri for Tjenesteplicht, fordi Stillingmanden dør; dette mener jeg ligesaa lidt kan tilkomme ham, som det kan tilkomme den anden; de maae være aldeles uafhængige af hinanden i dette Stykke og Enhver staae sin Hazard. Jeg kan derfor ikke gaae ind paa at finde det rigtigt, at den sidste Deel af Forslaget antages, hvormod den første Deel er aldeles overeensstemmende med den Overbeviisning, som jeg, lige siden jeg gjorde Bekjendtskab med Børnepligtstloven af 1849, har næret om denne Deel af Sagen.

Ordføreren: Forfaauidt den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning), har meent, at det burde overlades vedkommende Stiller, om han vilde vælge det One eller det Andet af de her fremsatte Alternativer, saa deler jeg ganske hans Anskuelse i denne Henseende, og skal ogsaa conferere med Udvalgets øvrige Medlemmer, om de ville gaae ind derpaa; men derimod kan jeg ikke dele hans Anskuelse forfaauidt det af Udvalgets Mindretal fremsatte Forslag angaaer. Dersom der nemlig var samme Chancer for de 2 Mænd, dersom man var vis paa, at Stilleren vilde være død i det Dieblis, Stillingmanden virkelig afgik ved Døden, havde jeg aldeles Intet derimod, saa kunde man med Rette sige: Her skal kun offres eet Liv, og dette Liv er blevet offret, og Stilleren